

TTB IGBO

UGBO NKE NDU (UNN) – 0592

Ndi-Gaetia 1:11-24

Ikowa ntozu oke nke Pọl dika Onye-ozị

Anyị abiaruwo ugbo a n'agba nke edemede a nke na-ekwu banyeere Pọl Onye-ozị n'onwe ya—Ihe ọ nwapụtara n'ala Arab, nke o nwetara mgbe o zutere ndi ozi ndi nọ na Jerusalem, na ihe mere n'etiti ya na Pita mgbe o zutere ya n'Antiok. Nkọwa a ga-eduru anyị ruo n'okara nke Isi 2.

Ebe ọ bụ na o emeela ka amata ihe mere ka Ozioma bụrụ ihe dị oke mkpa n'ihe omumụ nke anyị gafeworo ugbo a, Pọl tugharịrị wee lekwasị anya n'ihe banyeere ụdị ikike enyere ya ibụ Onye-ozị nke Kraịst. Ọ bụ gini mere o ji dị mkpa na ndi-Gaetia ga-ege ya ntị Karịa ige ndi ahụ na-agbalị ime ka ha gaa n'iru igbaso ụkpụrụ-ofufe ndi Juu? Pọl zara ajujụ a dapụtara site n'ime ka amata ụdị ikike na ntozu oke o tozuru ibụ onye-ozị nke Kraịst. O mere ka amata na ya natara ikike na ntozu-oke ya site n'aka Kraịst n'Onwe Ya; o bu ụzọ gosi ụdị madụ ọ bụ tutuu ya chegharịa, na ihe ndụ ya ghọrọ kemgbe o chegharịrị.

Akwụkwọ-Nsọ ji ọtụtụ madụ ndi nwapụtara ihe isi ike mgbe ha na-agbalị ibiiri Chineke ndụ nye anyị ihe atụ. Eji akụkọ ha ndi ahụ na-agba anyị ume. Ọ na-eme ka egwu jide anyị mgbe anyị na-agbalị iji onwe anyị tūnyeere “*ndi dike*” nke okwukwe ndi a. Iji ama-atụ, Pọl buri onye gurụ akwụkwọ nke uku, buri Onye mgbasa Ozioma, onye ọzụzụ-atụrụ nwere obi omaiko, onye ọlụ-aka tozuru oke, buri kwa onye na-anọchi anya ndi ala ya n'etiti ndi mba ọzọ. Nke mere na mgbe ọ sị anyị nọmie ya otu ya onwe ya na-agbaso ihe atụ ahụ Kraịst nyere anyị(1 Ndi-Kọr.11:1), O yiri ihe ana-apughị ime eme. Kedu otu anyị ga-esi nwee ike nọmie onye-nsọ uku ha ka Pọl?

N'ezie Pọl eguzobeereghị anyị onwe ya dịka onye-nsọ dị egwu. O nweghikwa mgbe o si otu ahụ bịa na njedebe nke ndụ ya. O nweghikwa mgbe ọ hụrụ onwe ya n'ụzọ dị otu ahụ. Uto o toro n'okwukwe ya bụ nke ọtụtụ ihe ịra ahụ jupụtara na ya. Ọ dị ka aga-asị na Pọl bụrị onye ihe nile na-emetụ anyị metụkwara otu ahụ ọ na-eji emetụ anyị karịa otu ahụ anyị na-eche banyeere ndụ o biriri. Pọl bụ madụ nke anụ-arụ otu ahụ mụ na gị bụ ya. Ndụ o biri na-ama anyị aka n'iru mee ka anyị mata ma anyị na-etọ uto anyị otu kwesiri ekwesị, mgbe anyị na-agba mbọ, na-agbanwe otu ahụ ya onwe ya si mee. Ọ bụrụ na o si otu ahụ diri, nke ahụ pụtara na anyị bụ ndi nwere olile-anyà.

N'ihì na emem ka unu mara, umu-nnam, na ozi ọma m'zisara, na ọ bughi nke mmadu chèputara. N'ihì na mu onwem anataghi kwa ya site na madu, ọ dighi kwa onye zirim ya, kama a nuru m site na nkpu ghe nke Jisus Kraist [Ndi-Gal.1:11-12].

Pọl mere ka o doo anyà na Ozioma ya esiteghị n'aka madụ ọbụla. Ndi-ozì ndi ọzọ ma ọ bụ madụ ọzọ akuzirighị ya ozi ahụ. Tutuu ya nata nzọpụta ya, Pọl natara ọzụzụ dị elu karịa nke madụ ọzọ nke ọgbọ ya, n'ìhe ọmụma banyeere Chineke. Ma otu ọ di, Ozioma ahụ bịaara ya site n'aka Chineke n'Onwe Ya (Ọlụ.9:1-22). Mgbe na-adighị anyà site na mgbe ahụ o cheghariri wee nata mmeju nke Mọnsọ, Pọl jere n'ala ndi-Arab (ahiri-uche 7). O kwesiri ibụ n'oge ahụ ka ekpughere wee nye ya nghọta banyeere ozizi gbasaara Kraist otu esi kpughee ya n'ime Agba-Ochie, ya na ihe mere na ndụ ya mgbe ahụ Jizọs wakporo ya n'okporo-uzọ Damaskos. Chineke wepuru akwa mgbochi kpuchiri ya anyà wee jiri aka Ya kpugheere ya ezi-okwu ụfọdụ di mkpa. Ebe ọ bụ Chineke n'Onwe Ya kpugheere ya ihe ndi ahụ, ha bụ ihe ndi kwesiri ntụkwasi obi n'ezie. Ma ọ dighi ihe ọzọ, o chekwawo ụfọdụ n'ime ihe-ọmụma ndi a n'edemede ya ndi ahụ o degaara ọgbakọ-nzukọ ndi di ugbo a n'Akwukwọ-Nsọ. Ọ bụ ezi-okwu na ụdi madụ onye-ozì a bụ pụtara ihe n'ime akwukwọ-ozì iri na atọ ya ndi ahụ, ihe ndi ahụ o dere n'ime ha bụ nke kwesiri ntụkwasi obi--ughà ọbụla adighi na ha—nihi na ha bụ okwu Chineke n'Onwe Ya.

Lee Ndi-Gal. 1:13-17:

13 N'ihì na unu nuru ihe bayere ibi-obim n'oge gara aga n'uzọ ndi-Ju, na anamesobu nzukọ Chineke nke-uku ri nne, mebi kwa ya. 14 anamaga-kwa-ri n'iru n'uzọ ndi-Ju kari ọtutu ndi-ọbọm n'etiti mba nkem, ebe obim nānubigara ozizí ahu ọku ókè kari, bú nke nnam-hà nyere ayi n'aka idebe. 15 Ma mbe ọ di Chineke ezi nma, bú Onye sitere n'oge m'no n'afọ nnem kewaputam, site kwa n'amara-Ya kpọm, 16 mbe ọ di Ya ezi nma ikpughe Ọkpara-Ya nimem, ka m'we zisa ozi oma Ya n'etiti ndi mba ọzọ; ngwa ngwa mu na anu-arụ na ọbara abaghị izù. 17 arigoghm kwa na Jerusalem jekuru ndi burum uzọ buru ndi-ozi. kama ejerem Arebia; we laghachi na Damaskos ọzọ.

Iji mesie okwu na ya bụ onye-ozi ike, Pọl gosiri otu Kraịst siworo gbanwee ndụ ya site n'ibụ onye na-akpagbu Nzukọ wee mee ya onye-ozi nye Nzukọ ahụ. Ọ buri onye-Juu siri ike n'igbaso ụkpụrụ-ofufe ha karịa ndi ọzọ nile nke ọgbọ ya.

Mkpụrụ okwu ahụ bụ "nihi na" mere ka ihe ọ kpuru na ya natara Ozioma ahụ site n'onye Chineke n'Onwe Ya, na-abughị site n'onye madụ efu ọzọ, buri nke emesiri ike (ahiri-uche 12). Pọl enweghi mgbe ọ natara ihe-omuma banyeere nzoputa site n'aka madụ obula, tutuu ya chegharịa (ahiri-uche 13,14) ma ọ bukwany mgbe ahụ o chegharịworo (ahiri-uche 15-22). Ọ buri onye-iro megide Ozioma tutuu ya chegharịa, ihe di ya n'uche n'oge ahụ bụ nanị ibibi ya ebibi. Pọl ejeghi njem ruo Jerusalem, ije nwee mmekọ ya na ndi-ozi ndi ahụ bu ya ụzọ, mgbe ahụ o nweworo nnwaputa ahụ o nwere n'okporo-uzọ Damaskos. Ihe o mereri bụ ije n'ala ndi-Arab wee nọọ ihe ruru arọ atọ n'ebe ahụ. Anyị na-eche na ọ bụ nanị Chineke ka o kwere ka Ya na ya kparịa ụka n'ebe ahụ. N'ime arọ atọ ndi ahụ enweghi madụ obula nke kuziiri ya ihe obula. N'ime arọ iri na anọ ndi ahụ site na mgbe ahụ o cheghariri, ya na ndi-ozi ndi ọzọ ezukoghi ogologo oge nke ga-enye

ohere ka ha nwee ike kuziere ya ihe baneere Ozioma otu kwesiri. Isi-okwu ya bu na ya natara ozi banyeere nzoputa site n'onu Kraist n'Onwe Ya, na-abughị site n'onu madu ozọ obula(ahiri-uche 12).

Ebe o bu nanị Chineke n'onwe Ya mere ka Pọl chegharịa nara ibu onye nke Kraist, na-abughị ihe madu obula mere, ozokwa, ebe ya na madu obula na-akoghị akuko obula banyeere ihe bu Ozioma tutuu ya chegharịa, ihe o putara bu na onye-ozi ahụ enweghị mgbe apuru isi na o siteghị n'onu Onye-nwe any wee nata Ozioma ahụ o narị ezi. *Iji eme ka Okpara Ya putara M ihe, wee sitekwa na ndu M putara ndi ozọ;* Chineke ime ka madu mata Onye Ktaist bu na olu Ya ahụ O luru madu bu ya bu ihe di oke mkpa n'ime Ozioma ahụ.

Dika Pọl na-aga n'iru ikowa banyeere mwakpo ahụ Kraist wakporo ya n'okporo-uzo Damaskos na nzoputa o sitere na nke ahụ nata(Ọlụ.9:1-30), ! puru itule udi obi nkoropu mere ya (aka narị akpo ya Sọl n'oge a): Jizos ka di ndu! Ihe ndi ahụ nile na-agbaso uzọ ahụ(bu ihe anarị akpo ndi nke Kraist n'oge ahụ) kwuru banyeere Ya aburuwo ezi-okwu n'ezie! Ma Sọl bu ya onwe ya ji aka ya gbuo otutu n'ime ha! Nnwaputa di otu ahụ bu ihe ntiwa obi na obi ilo miri di ukuu nye onye "*baworo n'omimi n'ime ukpuru-ofufe ndi Juu,*" bukwere "*onye nwere onunu-oku di ukuu n'igbaso omenala nke ndi nna nna ya ha*".

O nwere ike ibu ya mere Chineke ji mee ka Sọl kpuo isi wee noo ubochi ato. Enwere otutu ihe o kwesiri ihazi mgbe o zutechara Onye-nwe anyi ahụ sitere n'onwu tutee dikwa ndu ozọ. O naghị adi mfe madu itughari ihe nile o kweere na ha banyeere ihe-omume ya n'ebe Chineke no, karisia onye bu onye anabatara dika onye ndu ana-asopuru nke ukpuru di otu ahụ. O na-esi ike madu di otu ahụ isi na ya meoro ihe obula. O jughị anyi anya na Sọl ji nke ka nke n'oge ahụ baa n'ekpere.

N'ezie Chineke achoghị igbanwe ihe Sọl kweere wee kuziekwa banyeere Chineke, O choro igbanwe udi nghota na mpako o nwere banyeere ihe nke uwa a. Mgborogwu nke iro na ikpo asi nke Sọl kporo ndi nke Kraist nwere ike isite na atum-anya na o ga-emebi ukpuru ofufe

Site na ihe anyị na-ahụ nihi ndụ Pọlndi Juu ahụ site n'iji ndi mba na-abughị ndi-Juu gwakọta wee si otu ahụ bibie ya(Ọlụ.6:12).

Tụleenụ ụdị mgbagwoju anya Sọl nwere mgbe ahụ Ananias batara wee gwa ya na Chineke ahọrọwo ya ibu aha Ya jekwuru ndi mba na-abughị ndi Juu(Ọlụ.9:15; 22:14-15;26:16-18)! Ihe dị otu ahụ o si aña a di mfe omume! Ndi Juu dika Sọl, ndi tinyere onwe ha n'ogbu ibi ndụ idi nsọ site n'igbaso ụkpụrụ iwu na omenala ndi Juu ha, enweghi ihe jikọtara ha na ndi na-abughị ndi Juu ha(Ọlụ,10:28). O bu nke a mere o ji jughị anyị anya na o weere Sọl ogologo arọ ndi ahụ nile iji tūlee ihe o kweere wee gbanwee, nabata ihe ndi ahụ Chineke chọrọ ka o mee banyeere nzọpụta nke ụwa ndi na-abughị ndi Juu(Ọlụ.9:26-30; 22:17-21).

Site n'ihe anyị na-ahụ nihi ụdị ihe a Pọl mere, ana-eme ka anyị jụọ ajujụ di ka: O bu ụdị nkpebi di aña bu nke na-eme ka ! ghara inwe ike nabata ụdị obi Chineke nwere banyeere ụwa a nile? O bu ụdị mpako di aña na-alụ ọlụ n'ogbe ebe gi onwe gi bi na-alụ ọlụ n'ime a ya taa? O nwere ụzọ ọbụla gi onwe gi si na-eguzogide ụdị echiche di otu a, ka ! na-aga n'iru gba nkịtị--ma o bukwanyū leghaara ihe di otu ahụ anya na-ebi ndụ gi n'ime ya? Chineke O ga-enwe ike iji gi ebu aha Ya jee n'etiti mba di iche site na nke I sitere pụta?

Mbe ahu mbe arọ atọ gasiri arigorom na Jerusalem ileta Kifas, mu na ya we nọgide ubochi iri na ise. Ma ahughm onye ọzọ n'etiti ndi ozi, ma o bu nani Jemes nwa-nne Onye-nwe-ayi [Ndi-Gal.1:18-10].

Mgbe mbụ Pọl jeruru Jerusalem dika onye nke Kraist, Ihe o bu n'obi ime bu ije hụ Pita. Mkpụrụ okwu atughariri !hụ bu nke putara “iji mara.” Ihe Pọl bu n'obi bu iji mata Pita, o bughị ka o nata ntuzi aka n'uzọ ọbụla.

Lee Ndi-Gal.1:20-24:

20 Ma ihe ndia nke m'nēdegara unu, le, n'iru Chineke, na ekwughm okwu-ugha. 21 Mbe ahu abiarurum akuku nile Siria na Silisia. 22 Ma nzukọ nile nke Judia nke di nime Kraist nọ nāmaghi irum. 23 ma o bu nani na ha nānu, si, Onye ahu nke nēsobu ayi n'oge gara aga, o nēzi ozi

oma ubu a nke okwukwe ahu nke o nemebi n'oge gara aga; 24 ha we nēnye Chineke otuto n'ihe ha huru n'arum.

Pọl si na ihe ya na-ekwu bu ezi-okwu. O di mkpa anyi ihu nke a. O di ka Pọl o noro ihe ruru arọ 14 n'ogbe-ochichi nke Siria na Sailisia. N'ime oge ahụ nile ihe o zisara bu *okwukwe ahụ nke ya onwe ya gbaliri nke uku ibibi na mbu*. Nihi na o nokwaghị na Jerusalem, *otutu ndi n'Ogbako-Nzukọ Kraịst ahụ di n'ebe ahụ na n'ala ndi Juu nile amaghi ya n'iru na iru*. N'ime oge ije-ozi nke Ozioma ahụ nile o jere n'ogbe mgbago mgbago , Pọl no n'ebe di anya site na mmeko ya na ndi-ozi ndi mbu ahụ jere ozi na Jerusalem, nke mere na o dighi otu madu nwere ike isi na o natara nkuzi obula site n'onu nke obula n'ime ha. Asi na o buru nwa-akwukwo n'okpuru otu n'ime ha, o gaara enwewo ohere imata onye di otu ahụ nke oma.

OKWU NCHIKOTA

Ihe nkwa ndi a nile gosiri nke oma bu na Ozioma Pọl ahụ sitere n'onu Chineke n'Onwe ya bira ya. O ka ga-emecha gosi na Ozioma ahụ bu ihe di nsọ nihi na o bu mputa ihe nke Chineke n'Onwe Ya. Nke a bu isi okwu anyi gaje imu banyeere ya n'isi nke abuo nke Akwukwo-ozi ndi-Galetia.
